

SVATOJÁNSKÝ ZPRAVODAJ

Svatý Jan pod Skalou
Sedlec & Záhrabská

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU

2024/3 PROSINEC

Pour
féliciter
2025

Svatý Jan
nad Malší byl
pod Skalou

Místní názvy
v okolí Svatého Jána,
Sedlce i Záhrabské

Aktualizace územního plánu

Při plánování stavební činnosti, péče o společný životní prostor a rozvoje služeb je jedním z nejdůležitějších vodítek pro vedení obce i pro její občany územní plán (ÚP). Na našem území, kde se prolíná ochrana přírody a krajiny s památkovou ochranou je to obzvlášť důležité. ÚP je závazný, ale není neměnný – je ho třeba pravidelně aktualizovat. Máte-li pocit, že ten náš je zastaralý, v některých bodech překonaný, máte příležitost nám zaslat svoje podněty PRÁVĚ TEĎ!

Současný územní plán obce byl dokončen a schválen v roce 2014. Každé čtyři roky by mělo zastupitelstvo vyhodnotit jeho uplatňování a případně navrhnout úpravy, ale vinou delšího hektického období ve vedení obce po volbách v roce 2014 na to jaksi nebylo pomysleno. V roce 2019 jsme zahájili realizaci komplexních pozemkových úprav (KoPÚ) a Státní pozemkový úřad nám doporučil počkat s úpravami ÚP na jejich dokončení. Nyní se KoPÚ po více než pěti letech blíží k závěru a je tedy možno začít plánovat práce na aktualizaci územního

plánu, která ale musí vycházet z podobných obecných principů – rozhodně se nedá například očekávat rozšiřování zastavitelných oblastí nebo přehodnocení obecných zásad ochrany území. Spor nyní vedeme o způsob odkanalizování rodinných domů v areálu bývalé drůbežárny. Náš ÚP stanoví, že má být Sedlec odkanalizován do ČOV Jánská. Stávající domy se v posledních letech spontánně vybavily domovními ČOV, ale u patnácti nových domů budeme trvat na odvedení splašků na Jánskou. V Loděnicích se ale situace vyvinula tak, že kapacita

ČOV je vyčerpána a s jejím rozšířením se údajně nepočítá, přestože se Loděnice mají rozrůstat. Chceme tedy iniciovat schůzku s vedením obce Loděnice, se sedleckými i loděnickými investory, s vedením VaK Beroun a Povodím Vltavy a domluvit způsob spolufinancování rozšíření kapacity ČOV Jánská. V konečném důsledku jde o ochranu vody v Kačáku a předejití budoucím provozním problémům, protože síť malých čističek není po všech stránkách tak efektivní, jako velká centrální ČOV s profesionálním dohledem.

Několik podnětů ke změnám ÚP od majitelů nemovitostí už evidujeme, bude ale dobré, když se vás do procesu aktualizace zapojí co nejvíce. Vyzýváme tedy všechny majitele nemovitostí v naší obci, aby si oživilo znění současného ÚP a zaslali nám svoje podněty a návrhy konkrétních změn. Aktuální ÚP je vystaven na obecním webu svatyjan.cz/obec/uzemni-planovani/ nebo je možno se na úřad přijít seznámit s jeho tištěnou verzí. **Podněty nám prosím zasílejte do konce roku 2024 na mail ou@svatyjan.cz nebo do datové schránky e3pbn43.**

V prvním kole podněty vyhodnotí zastupitelstvo obce. Ty, které projdou tímto sítím, budou potom projednávány s odborem územního plánování v Berouně, se zpracovatelem ÚP – architektem a případně s dalšími kompetentními orgány (AOPK, památkáři apod.). Jestli půjde o změnu stávajícího ÚP nebo bude zpracován ÚP zcela nový, to bude posouzeno na základě celkového množství relevantních podnětů a také na základě posouzení ceny a času potřebného ke zpracování. Zadání a poté i konkrétní návrhy změn nebo nového znění územního plánu projde veřejným projednáním. Buďte tedy ve střehu, přemýšlejte a pište!

J. BOUČEK

**POHODOVÉ VÁNOCE
A PEVNÉ ZDRAVÍ V ROCE 2025
VÁM PŘEJÍ DANA POSOVÁ A JIŘÍ BOUČEK**

Trubky pro vodu a internet

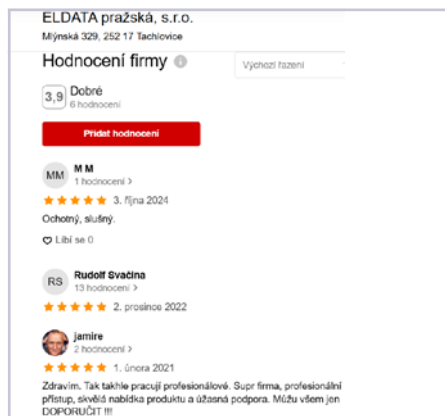
Luxus obecního vodovodu si zatím mohou dopřát jen obyvatelé Sedlce. Zahájení stavby pokračování vodovodu do Svatého Jana jsme z mnoha důvodů odložili na jaro 2025, kdy už bychom měli mít pohromadě všechny smlouvy nezbytné ke zdárnému financování.

Nezvykle složitý a zdlouhavý byl proces prodloužení platnosti stavebního povolení, když to původní nám vypršelo v červenci. Jakmile nové rozhodnutí nabude právní moci, můžeme se SFŽP podepsat smlouvu o dotaci ve výši přes 11 mil. Kč. Následně také bude možno se SFŽP dohodnout úvěr ve výši 3,7 mil. Kč s úročením 1 %. Po schválení zastupitelstvem města Beroun jsme připraveni podepsat smlouvu o spolufinancování stavby vodovodu – Beroun je odhodlán přispět na cca 50% nákladů stavby, které nepokryje dotace, což bude představovat odhadem částku 5–7 mil. Kč.

Správa železnic, doposud slibující zavést vodovod z Vráže na Záhrabskou bez ohledu na výsledky geologického průzkumu, na posledním jednání změnila názor. Podle signálů z jiných staveb SŽ začíná horečně hledat možnosti úspor, ale oficiálně tvrdí, že s ohledem na malý počet obyvatel Záhrabské bude jednodušší vybudovat zde nový zdroj. Nad nápadem snížit riziko mizení vody z místních vrtů dalším vrtem zatím jen kroutíme hlavou. Je otázkou, zda je šance pozměnit status Záhrabské, chatové osady s převážně rekreačním využitím, která je nyní ovšem nejpochetněji osídlenou částí obce... K tomuto tématu najdete více v článku o územním plánu.

Současní odběratelé vody v Sedlci doufejme pochopí nezbytnost navýšení ceny vodného. Začátkem letošního roku nám skončil výhodně fixovaný tarif na elektřinu a úprava vody patří k největším obecním „spotřebičům“. Kromě toho nám VaK Beroun sdělil, že v souvislosti s novelou vyhlášky 252/2004 Sb. bude nutno od roku 2025 provádět důkladnější chemické rozbory vody, což představuje navýšení servisního poplatku o desítky tisíc korun. Spotřeba vody v Sedlci je poslední roky prakticky neměnná, pohybuje se kolem 1200 m³. Výběrem vodného zpravidla nepokryjeme ani provozní náklady vodovodu, o vytváření fondu rozvoje a oprav si můžeme nechat jen zdát. Snažíme se proto alespoň zmírnit ztrátu. Od rozšíření vodovodu si slibujeme zlepšení ekonomické bilance jeho provozu.

Když už se chystáme na kopání v korydoru od Sedlce až na konec Svatého

Jana, nabízí se využít stroji i zkušeností stavební firmy Risl a položit do země také trubičky pro optickou síť, jak plánoval k ledu odložený projekt firmy Cloudevelops (CD). Když se naděje na realizaci vodovodu stávala reálnou, začal jsem majitele firmy CD obtěžovat telefonáty s výzvami, ať využije této jedinečné příležitosti a spojí síly s firmou Risl k dokončení svého záměru. Dozvěděl jsem se, že firma CD už od projektu definitivně odstoupila a stále marně hledá, kdo by od ní projekt odkoupil. Když se zájemce nenajde, je majitel firmy připraven nabídnout již realizovanou (ale zatím zcela nefunkční) část projektu obci, aby si s několika kilometry trubíček v zemi nějak poradila sama...

Nebudu laskavě čtenáře napínat – stal se malý zázrak! Našla se firma sídlící v Tachlovicích, která poskytuje služby asi pěti tisícovkám domácností v regionu Praha-západ a Berounsko. Reference na firmu Eldata Pražská s. r. o. jsou dobré, jak u samospráv (Rudná, Nučice), tak na portálu S-Firmy.cz (viz obrázek). Nastává tedy výzva pro nás, abychom vše domluvili a stavby zkoordinovali. Hodně se mluví o tom, že takzvané „přípoložé“ optiky k jiným sítím jsou nezbytné, a že jsou všeobecně podporovány. V praxi to tak

Aktuální demografie

Na konci listopadu nás je 212. Z toho 63 obyvatel žije trvale v Sedlci (2 předškolní děti, 5 seniorů nad 80 let) 73 ve Svatém Janu (2 předškolní děti, 1 člověk starší 80 let), 76 na Záhrabské (10 předškolních dětí, 1 žena nad 80 let).

Jsou zde zastoupeny nejružnější národnosti a země původu: Slovensko (4), Bulharsko (4), Ukrajina (4), USA (2), Modavsko (1) a Holandsko (1).

V září nás opustil pan Karel Broumský ze Sedlce – jeho rodině chceme vyjádřit upřímnou soustrast.

Průměrný věk našich obyvatel se již delší dobu drží těsně pod 40 lety. Tři zastupitelé tento věkový průměr snižují, čtyři z nich průměr zvyšují. Nejmladším zastupitelem je Ondřej Šantora (ročník 1998), nejstarší je Jiří Bouček (ročník 1959). Je tedy třeba přemýšlet o novém (mladším a radostnějším) starostovi!

STAROSTA

úplně nevypadá. Pro firmu, realizující hlavní stavbu – vodovod, jde především o komplikaci, která si vyžádá brání ohledů na cizí zájmy. Výkop musí být širší, protože v ose vodovodu nesmí být jiné zařízení kvůli budoucí údržbě a opravám. Také protlaky pod potokem nelze sdílet. Vzniknou tedy vícenáklady. Fakturaci bude třeba rozložit mezi dva investory – obec a telekomunikační firmu. Trasy obou projektů navíc nejsou úplně kompatibilní... Přestavuje to práci a starosti navíc, ale přesto firmu Risl do spolupráce s firmou Eldata tlačíme a chceme ji k tomu zavázat dodatkem již uzavřené smlouvy o dílo. Komplikujeme si takto už tak dosti náročný projekt vodovodu, ale v zájmu zárných zítřků rádi – držte nám prosím palce!

J. BOUČEK

Z Jána do Jána

Koncem října nás ve Svatém Janu navštívila početná výprava ze spřátelené obce Svatý Jan nad Malší.

S paní starostkou Růženu Ballákovou jsme se seznámili při loňském přebírání plakety k dotaci MPSV v programu Obec přátelská rodině a seniorům. Oba Svatí Janové uspěli s žádostí o dotaci i v tomto roce, kde Jihočeši do programu zahrnuli i záměr navštívit středoevropské svatojánské souputníky. Návštěva byla včas ohlášena, a tak byl pro pětatřicet spíše postarších obyvatel Svatého Jana n. M. připraven bohatý program – komentovaná vycházka do kaplí, prohlídka kostela s jeskyní a mezitím dokonce oběd ve Svatojánské koleji. Dík za důstojné přijetí návštěvy patří pracovníkům Svatojánské koleje včele s Michalem Šedivým i Jaromírovi Slabeňákovi z infocentra.

Paní starostka Balláková o návštěvě při letošním předávání plaket hovořila s takovým nadšením, že se v hlavách našich aktivistek Lenky a Marty zrodila myšlenka příští rok návštěvu svatojánským od Malše oplatit. Je tedy pravděpodobné, že se náš Záhrabský Občasný Orchestr s doprovodem dalších zájemců vydá na svůj první zájezd!

Svatý Jan nad Malší je rázovitá jihočeská vesnice s asi šesti sty obyvateli, kteří si potrpí na dodržování lidových tradic a na společenský život. Obec

proto byla několikrát oceněna různými cenami v soutěži Obec roku. I tento Svatý Jan se skládá ze tří místních částí, z nichž jedna se jmenuje Sedlce. Pojeďte s námi objevovat další svatojánské krásy! O termínu výletu se včas dozvíte, má to být hned zjara 2025.

Paní starostka svoje dojmy z návštěvy a z následného setkání s nositelkami našeho prorodinného projektu, dotovného ministerstvem práce a sociálních věcí, shrnula v mailu:

Moc se nám u vás líbilo. Byl to krásný výlet. Pro nás byl docela inspirativní. Měli jsme možnost porovnat obě vesničky. Moc děkuji, že jste se nám tak věnovali. Pánové, co nás provázeli, mají váš Svatý Jan asi hodně rádi, moc hezky povídali. Bylo to zajímavé a přestože jste tak malá vesnička, máte tam hodně zajímavých míst. Našeho bývalého pana starostu moc potěšilo, že si na něj váš bývalý pan starosta vzpomněl a nechal ho pozdravovat. On už v autobuse o něm povídal. Jen mě osobně mrzelo, že jsem nestihla vyběhnout až nahoru na tu vyhlídku. Tak třeba někdy příště.

Rádi vás všechny přivítáme a budeme se snažit vám také představit naši vesničku. Paní, které jsem poznala v Praze, jsou milé a asi hodně aktivní. Moc hezky jsme si popovídali. Těším se a věřím, že to bude opět příjemné setkání. Mějte se krásně a těším se na viděnou. RB

Kaple v Sedlci má zase kříž

Zajisté jste si všimli, že po nějakou dobu byla kaple svatého Ivana v Sedlci bez kříže. Původní kříž z jasanového dřeva byl usazen v nevhodné železné misce, v níž se držela dešťová voda. Po více než patnácti letech patka kříže uhnula a nebezpečně nakloněný kříž musel být na jaře stržen.

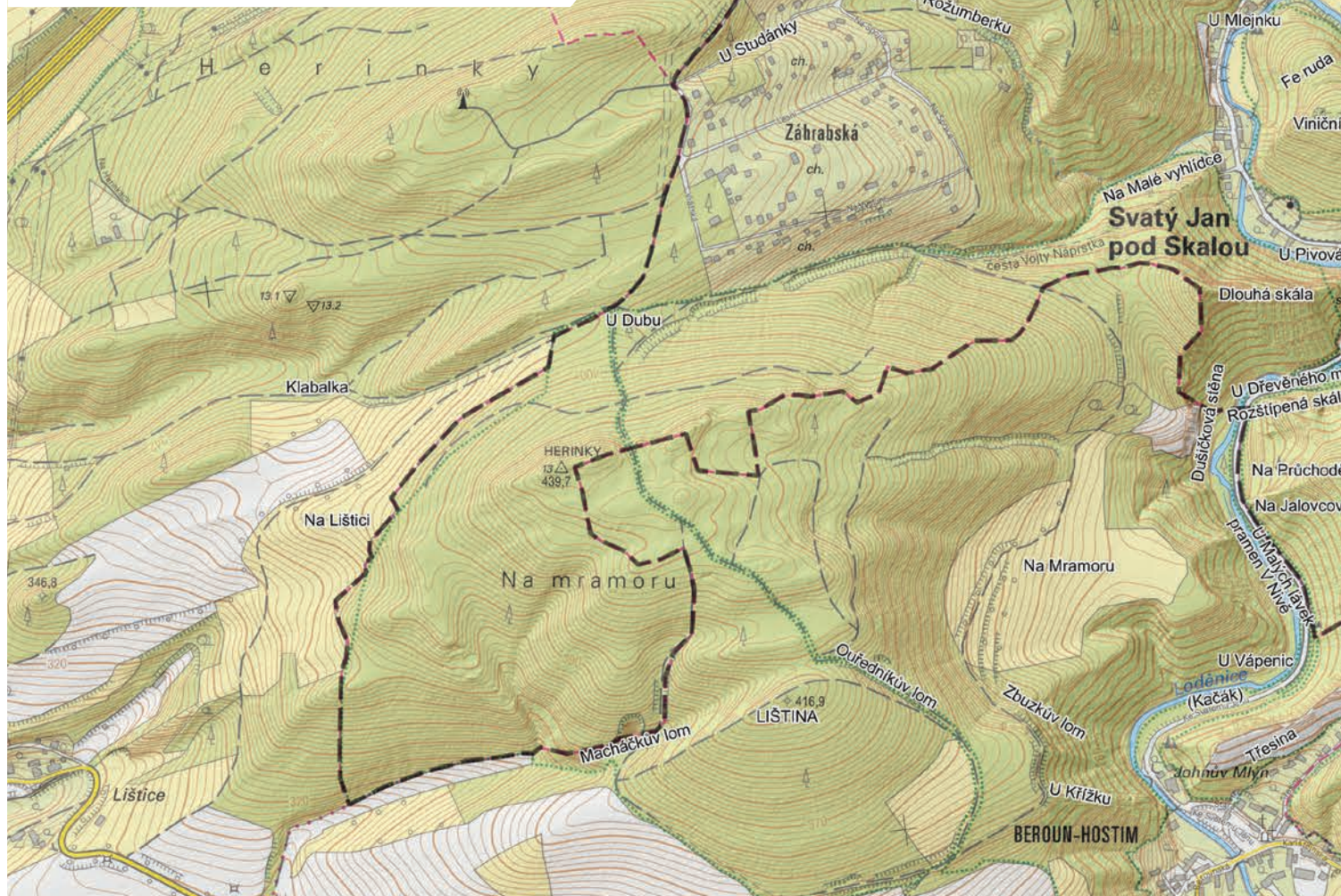
Hlavním iniciátorem opravy byl Jiří Ševčík ml., který nejenže starý kříž sejmul, ale vyrobil i nový. Nakonec za asistence dvou šikovných pomocníků, z nichž jeden byl horolezec, nový kříž usadili na místo. Byla to opravdu hrdinská práce. Původně se počítalo, že při usazení kříže bude využita zvedací montážní plošina, kterou disponují svatojánští hasiči. Při podrobnějším prozkoumání však bylo zjištěno, že plošinu nebude možné využít, protože kaple stojí na vyvýšeném místě a auto s plošinou by nemohlo na svahu bezpečně zakotvit. Muselo se tedy přikročit k mnohem obtížnějšímu způsobu instalace nového kříže za pomoci dvou žebříků, lana a horolezce. Velmi namáhavou práci komplikovalo horké letní počasí. Jiřímu Ševčíkovi i jeho dvěma pomocníkům Jakubovi Mynářovi a horolezci Martinu Marečkovi tímto děkujeme.

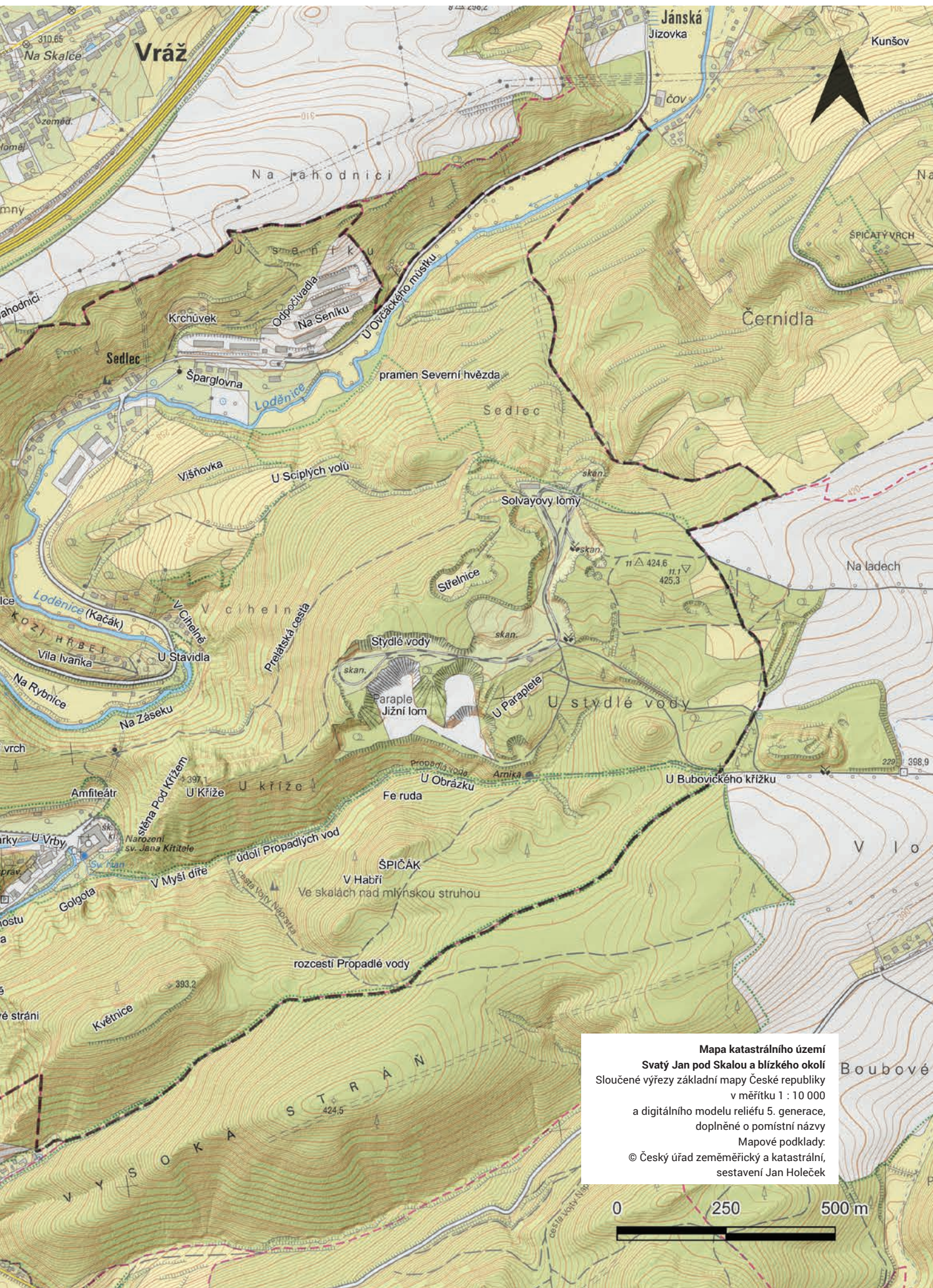
BOHUMIL ŠEVČÍK

Vysvětlivky k doplňkům v mapě

Amfiteátr – místo pro společenské akce v dřívějším hliništi; **Dlouhá skála** – skála s hřebenem vybihající od vyhlídky Na Mramoru; **Dušičková stěna** – skalní stěna na pravém břehu Kačáku, pod ní dřívější trampská osada Šedí vlci (též U Tří chat, U Srubů); **Fe ruda** – místa dřívější těžby železných rud; **Golgota** (Kalvárie, Nad Ivankou) – skalní výběžek, dříve se třemi kříži; **Jízovka** – dřívější jméno nivních luk u Jánské; **Jižní lom** – část Solvayových lomů; **Klabalka** – bývalá studánka; **Krchůvek** (U Ludvíčků) a **Odpočívadla** – dříve polnosti ve svazích u Sedlce; **Kunšov** – stráž nad loděnicovou vápenkou; **Květnice** (Květná) – vrch s hradíštěm, jižní svah dříve Na Ladech; **Liština** – kóta v jižní části Herinek; **Macháčkův lom** (lom Na Lištínách, Nad Čihadly, Červený lom) – opuštěný lom; **Na Jalovcové stráni** – dříve pastvina; **Na Lištici** – louky pod Herinky směrem k osadě Lištice; **Na Malé vyhlídce** – dřívější vyhlídka nad čp. 20, v ohybu pěšiny k Dubu na Herinkách, naproti přes rokli nad čp. 17 se říkalo Ve Hliníku; **Na Mramoru** (Na Mramofe) – louky na terase Kačáku i vyhlídka na vrcholu Dlouhé skály; **Na Průchodě** (Skalní hrad, Majdalena) – skalní pilíř s jeskyní Na Průchodě; **Na Rybnice** – dříve rybník, později zemědělská půda, pod silnicí bývalý vodní náhon (Na Náhoně); **Na Seníku** (U Seníku) – název louky u Sedlce, později drubežárna; **Na Skalce** (Skalka) – rozcestí pěšin nad vilou Ivanka; **Na Zásoku** – dříve poličko v nivě Kačáku; **Nad Hadem** – rokle a dříve poličko a višňový sad nad čp. 28; **Ouředníkův lom** (U Liščích děr) – malý opuštěný lom a přilehlá úvozová cesta; **skalní stěna Pod Křížem** (nevhodně též Svatojánská skála) – skalní stěna pod vyhlídkou U Kříže, oddělena roklič na ni za klášteřem navazuje Trojúhelníková stěna; **Prelátská cesta** – dřívější cesta z klášteřa směrem na Prahu; **rozcestí Propadlé vody** (U Vlčích jam) – krasový závrť u křižení pěšin; **Rozštípená skála** – skalní masiv s trhlinami; **Solvayovy lomy** (lomy Paraple, Na Parapleti, Na Stydlých vodách) – vyčleňuje se Severní lom (Starý lom; dříve drtič a počátek lanovky, dnes centrum skanzenu), Horní lom (dříve Střelnice) a největší etážový Jižní lom (horní etáž někdy označována jako Červený lom); **Stydlé vody** (Stydlá voda) – jméno lomem zničené jeskyně, které přešlo i na okolí; **Šparglovna** – název louky v Sedlci, zastavěno; **Špičák** – kóta 396 m nad údolím Propadlých vod; **Třesina** – dříve jméno zástavby v rokli směrem k Bubovicím (též Betlém) přešlo i na skalnaté svahy; **U Bubovického křížku** (U Křížku) – kamenný kříž; **U Dřevěného mostu** – dříve poslední z dřevěných mostů, dnes železobetonový, nedaleko nad ním se říkalo U Tří kamenů, pod ním na levém břehu bylo Vojzovic poličko; **U Dubu** (Dub na Herinkách) – poutní místo na nejvyšším bodě pěší cesty z Berouna; **U Elektrárny** – paleontologická lokalita; **U Kříže** – vyhlídka na vrcholu skály, severně od ní je jeskyně Turecká maštaľ; **U Křížku** – křížek na skalní ostruzě proti Johnovu mlýnu; **U Malých lávek** (U Stavidla) – místo při počátku náhonu Johnova mlýna; **U Obrázku** – dříve obrázek Panny Marie na zaniklém buku zvaném Ivan, níže v údolí Propadlých vod se říkalo U Můstku; **U Mlejnu** (U Elektrárny) – bývalý mlyn a elektrárna, čp. 16; **U Můstku** – můstek na pěšině na Vráž; **U Ovčáckého můstku** – můstek přes Kačák nad Sedlcem, na pravém břehu se říkalo U Ovčáků; **U Paraplete** – místo dřívější kantýny lomařů a hospody, název podle odpočívadla ve tvaru paraplete; **U Pivovárky** (Na Pivovárce, později Na Tenise, U Barbovy) – místo dřívějšího pivovaru se studnou, později tenisový kurt, dnes čp. 36 a zahrada u čp. 24; **U Sciplych volů** (U Chciplych volů) – dřívější polnosti u památného dubu nad Sedlcem; stejný název mělo i poličko v kopcích nad Hostimí; **U Stavidla** (U Jezu) – dříve začátek náhonu svatojánského mlýna; **U Studánky** – jméno rokle a ulice na Záhrabské, kde bývala studánka, nedaleko sklepy starých staveb (Na Sklepích); **U Transformátoru** (U Slečen) – rozcestí v příjezdu na Záhrabskou; **U Vrby** (U Jezu) – nedaleko nad dřívějším jezem u klášteřa rostla do r. 1962 mohutná vrba, dnešní strom obrazil z kořenů; **údolí Propadlých vod** (Propadlé vody, Propadlá voda) – suché údolí od jeskyně Arnika směrem ke Svatému Janu; **V Cihelně** (U Tří zlodějů) – dříve malá cihelna; **V Habři** – v prostoru nedaleko hřbetu Špičák je ve státním mapovém díle jméno „Ve skalách nad mlýnskou struhou“, které je lokalizováno chybně; **V Jahodnici** (Jahodnice, Na Jahodnici) – místo, kde pěší cesta na Vráž ústí na silničku od Záhrabské, též celé pole směrem k Jánské; **V Myší díře** (Myší díra) – skalní soutěska za klášteřem, spodní část údolí Propadlých vod, spodní části Myší díry u boční rokle se říkalo Ve Skalách; **V Rožumberku** (Nová ves, Dvořiště) – rokle, nad kterou bývala historická osada Záhrabská; **Vila Ivanka** – vila na Kozím hřbetu; **Viniční vrch** (Vínice, U Bazény) – hřeben vybihající od kaple Povýšení sv. Kříže, na temeni bývalá nádrž na užitkovou vodu pro park a klášteř; **Višňovka** – dříve ovocný sad ve svahu nad Sedlcem; **Zbuzkův lom** – opuštěný lom, bývala zde lanová svážná dráha do údolí.

**Mapa katastrálního území
Svatý Jan pod Skalou a blízkého okolí**
Sloučené výřezy základní mapy České republiky
v měřítku 1 : 10 000
a digitálního modelu reliéfu 5. generace,
doplněné o pomístní názvy
Mapové podklady:
© Český úřad zeměměřický a katastrální,
sestavení Jan Holeček

Místní názvy a tradice

Už několik let mi leží v šuplíku text pana Františka Rady, rodáka ze Sedlce, který zde hodně pamatuje. Text obsahuje 17 pomístních názvů, které pomalu přestávají být známy a používány. Nechtěl jsem článek otiskovat ve zpravodaji bez názornějšího vysvětlení, kde se dané místo nachází, ideálně zakreslením do mapy.

Než jsme se s panem Radou nad mapou sešli, vyšla výpravná knižní monografie o Svatém Janu, která na předsádkce obsahuje právě takovou mapu, jakou jsem si představoval. Většina pomístních názvů z textu pana Rady je zde zaznamenána, zůstává jen pět nevysvětlených, o jejichž dodatečné umístění do mapy jsem pana Radu požádal. Děkuji mu, že mi vyhověl, „jeho“ místa jsou

označena čísly v mapě k článku o územním úplánu. Jeho text zde uvádím alespoň ve zkrácené verzi.

Děkuji také autorskému týmu pana Žáka a nakladatelství Dokořán za svolení otisknout místopisnou mapku (viz předchozí dvojstrana) v našem zpravodaji, aby ji zájemci mohli mít pohotově po ruce. J. BOUČEK

Snad každá vesnice má svou historii, svoje pomístní názvy, svého patrona. Stejně je tomu i v Sedlci. Patronem Sedlce je odedávna sv. Maxmilián. Proto stavba kaple sv. Ivana v Sedlci je velkým políčkem pro naši vesnici.

Někdy zjišťuji, že jsou lidé bezradní při pojmenování určitých míst a snaží se

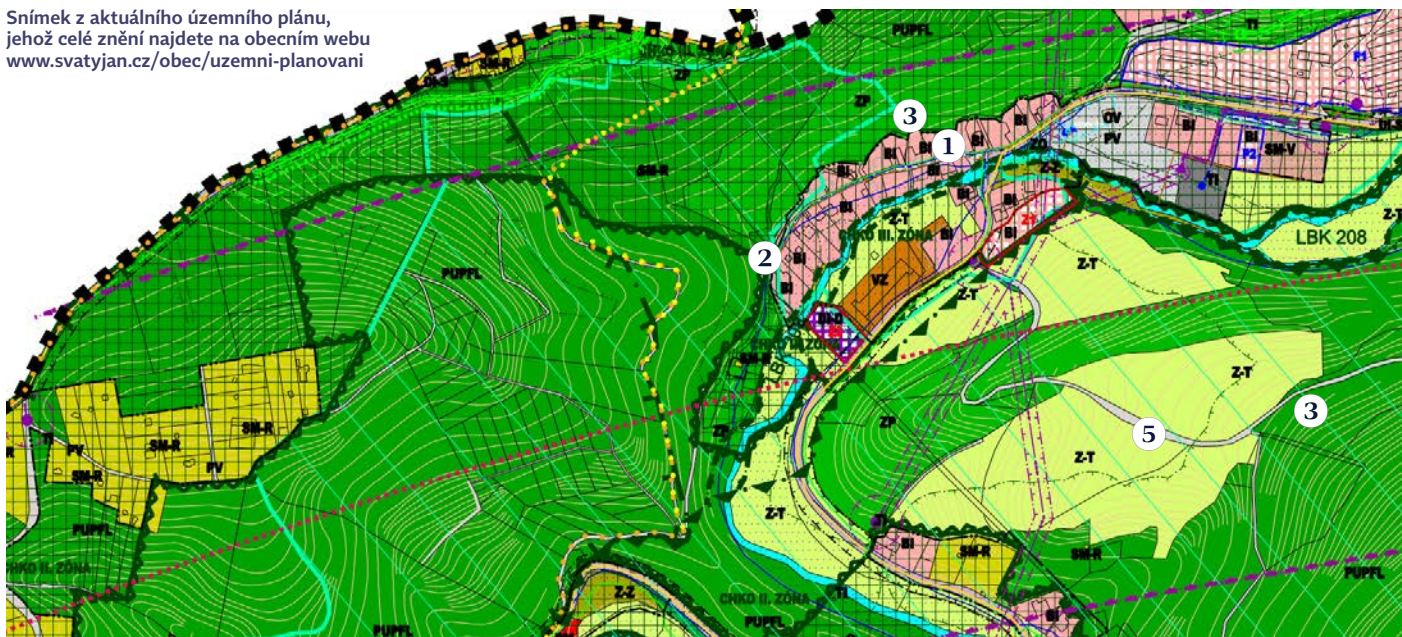
tato místa nějak pojmenovat. Uvádím proto některé vžitě místní názvy pro Sedlec a blízké okolí.

Myslím si, že bychom dědictví předešlých generací měli ctít a udržovat, abychom jej mohli předat generacím budoucím.

FRANTIŠEK RADA

- ① **V uličce** – jediná ulice v Sedlci (začátek na návsi, konec u potůčku)
- ② **U potůčku** – rozcestí pěti cest na horním konci uličky
- ③ **Na kopaninách** – ručně obdělávaná polička, nyní zalesněno
- ④ **Na taráskách** – bývalá polička, dnes zalesněno
- ⑤ **Za vrchem** – bývalé pole a louky

Snímek z aktuálního územního plánu, jehož celé znění najdete na obecním webu www.svatyjan.cz/obec/uzemni-planovani

Křest knihy

Výpravná knižní monografie o Svatém Janu pod Skalou byla důstojně pokřtěna 22. listopadu v refektáři kláštera. Samotný akt s projevy zainteresovaných osobností v čele s pány Karlem Žákem a Jiřím Ševčíkem byl záramován hudebními vystoupeními. Svatojánský občan Miloslav Študent zahrál loutnovou skladbu přímo z faksimile notového zápisu z ruky Ivana Jelínka, který působil a komponoval přímo ve Svatém Janu. Na závěr zazněla árie svatého Ivana z Dvořákova oratoria Svatá Ludmila v podání pěvce Josefa Kokše, nejmladšího člena sboru Národního divadla.

Kniha vyvolává velký zájem a dobře se prodává, a to díky zajímavému a sdělně podanému obsahu, perfektnímu zpracování a také díky přijatelné ceně, která byla umožněna štědrými příspěvky sponzorů. Přimo v Jáně je kniha k do-

stání v kostele, v muzeu a také v infocentru za obvyklou cenu 600 Kč.

Co v knize nenajdete? Kniha nemůže obsahovat nejnovější poznatky, které byly učiněny až po jejím vydání. Pokusíme se aspoň příležitostně o nich informovat na stránkách zpravodaje. V okolí Sv. Jana je možné najít mnoho stěpin, pocházejících většinou z doby bronzové. Nyní byl datován stěp z opevněné plošiny hradiště U Kříže. Je z doby laténské a poprvé jím byla doložena přítomnost Keltů přímo v katastru obce. Hradiště u Kříže nemá charakter trvale obydlené plochy a tak se předpokládá jeho užívání ke strážním či rituálním účelům.

Dvoustý koncert SJS

Po pádu totalitního režimu byly všechny svatojánské památky ve velmi špatném stavu. V říjnu 1991 vznikla Svatojánská nadace, která si předsevzala tento stav změnit. Mezi hlavní aktivity nadace bylo společně s péčí o památky také jejich zpřístupnění veřejnosti.

Vedle průvodcovství v kostele se zrodila i myšlenka pořádání koncertů a obnova společenského života obce. Se změnou zákona byla Nadace v roce 2000 přeměněna na Svatojánskou společnost z. s. Celkem tak máme za sebou přes 30 let činnosti.

Psal se rok 1992, kdy se jako první akce v oblasti péče o památky podařilo náročně opravit celý exteriér svatojánského kostela. V témže roce, 17. října, jsme v zčásti opraveném kostele uspořádali první koncert. Přijel k nám Chrámový pěvecký sbor sv. Severina z Mitterfeldenu v Bavorsku. Jedním z dalších koncertů byl i první vánoční koncert s Českou mší vánoční od Jana Jakuba Ryby. Od té doby se pro obrovský úspěch „Rybovka“ letos koná již pěticáté – jako vždy pokaždé v provedení berounského pěveckého sboru Slavoš. Jak šel čas, přibývaly další koncerty různých souborů a zejména zahraničních sborů. Přivítali jsme zde sbory nejen z Evropských zemí, ale i z Brazílie, USA i dalekého Japonska. Jejich koncerty fascinovaly posluchače nádechem exotiky, originálním provedením i melodiemi vzdálených kultur. Nouze nebyla ani o zážitky doslova fascinující, když kupříkladu japonský sbor „Wadachi“ do svého vystoupení zařadil i několik českých lidových písní, zazpívaných velmi zřetelnou a ryzí češtinou.

Takováto vystoupení však nejsou zážitkem jen pro posluchače. Svátý Jan pod Skalou jako takový často fascinuje také účinkující. Kromě přírodních krás jsou starobylým zjevem tohoto místa učarování například často účinkující hosté z USA. Kromě amatérských či studentských souborů se občas podařilo zajistit i soubor profesionální. Vedle tradičních vánočních koncertů se podařilo uspořádat celkem 23 koncertů skupiny Spirituál kvintet. V roce 1996 navštívil koncert Spirituál kvintetu neuvěřitelných 550 lidí. Kostel byl tehdy doslova našlapán k prasknutí a většina lidí se tísnila ve stoje i před kostelem. K tomuto rekordu později přibýly i jiné koncerty a museli jsme přistoupit k omezení

v podobě rezervace lístků na posluchačsky exponované akce. Na druhou stranu se konala řada umělecky velmi kvalitních koncertů profesionálních těles, které bohužel byly navštíveny velmi poskrovnu. Pro jubilejní 200. koncert jsme vybrali oblíbený a zde již dobře známý soubor Hradišťtan, který zde letos přivítáme pojednáncté. Úplný seznam všech provedených koncertů naleznete na webové stránce www.svatyjan.cz v sekci Svatojánské společnosti.

Svatojánský kostel však i přes úchvatnou a jedinečnou akustiku přirozeně není koncertním sálem. Uprostřed kostela stojí mramorový náhrobek sv. Ivana, zdejšího patrona a poustevníka. Koncerty s velkou návštěvností se tak odehrávají vpředu, a většina posluchačů má omezený výhled. Přesto se sem pro jedinečnou atmosféru lidé vrací. Ti nejvěrnější posluchači také s dobrým pocitem sledují, jak každým rokem postupovaly záchranné práce v kostele i na dalších památkách, na které se také s pomocí koncertů daří získávat peněžité dary. Mezi posledními akcemi byla letošní oprava a navrácení původních barokních lavic, které byly přes 40 let odstěhovány. Lavice ke kostelu zkrátka patří. Přidají na pohodlí posluchačům, ale bohužel, na druhou stranu zabírají více místa a nepatrně snižují kapacitu kostela, který i tak zůstává největším na Berounsku.

Velkým pomocníkem v popularizaci koncertů je internet. Díky němu naše koncerty navštěvují lidé i ze širokého okolí, kteří si k tomuto místu vytvoři-

li vřelý vztah. Není nouze o pravidelné posluchače nejen z Berounska, Prahy a okolí, ale i Dobříše, Rakovníka, Příbrami, Rokycan i vzdálené Plzně. Pozvánky na koncerty vždy zasíláme emailem a avizujeme na svatojánských stránkách, v aplikaci obce i na sociálních sítích. Svatojánské koncerty se již staly pojmem, který je významným pro tisíce lidí. V současnosti na jejich zajištění se Svatojánskou společností úzce spolupracují všechny větší subjekty v obci. Obec, Vyšší odborná pedagogická škola i Farnost Beroun. Na těch větších se již neobejdeme bez spolupráce s místní jednotkou Sboru dobrovolných hasičů.

Svatojánské koncerty jsou výsledkem dobrovolné práce členů Společnosti, kteří se nezištně této činnosti věnují. Ne všechny koncerty byly ziskové, někdy bylo zapotřebí se poohlédnout po dotaci či sponzorovi. Přesto se za uplynulá tři desetiletí právě prostřednictvím koncertů podařilo získat slušnou částku peněz. Společně s dalšími aktivitami nezisková Svatojánská společnost již vydělala a vynaložila na záchranu zdejších památek celkově přes 9 milionů korun. Přehled všech záchranných akcí je rovněž k dispozici na stránce Svatojánské společnosti. Každoroční počet koncertů patrně nemá na tak malé vesnici v Čechách obdoby. Jejich atmosféru i úroveň s pestrou mezinárodní účastí nám dnes může závidět i nejedno velké město. Pokud to bude možné, bude se Svatojánská společnost této krásné a ušlechtilé kulturní tradici věnovat i nadále.

JIRÍ ŠEVČÍK ML.

Myslivci z Karlštejnského spolku staví na lukách nad Sedlcem novou „kazatelnu“. Snad jim pomůže se vypořádat s přemnoženými stády divočáků, kteří už páchají škody na zahradách i v intravilánu obce. Na podzim a zimu plánují karlštejnští lovci několik naháněk. Svatojánský spolek černou zvěř naháněl v sobotu 23. listopadu ve stráních nad pravým břehem Kačáku a byl velice úspěšný: padlo 21 ks divočáků.

Obecní zastupitelstvo rozhodlo o **zpracování místní energetické koncepce**, která zhodnotí potenciál pro úspory a pro využití obnovitelných zdrojů, a to nejenom pro obec, ale i pro obyvatele, kteří o to projeví zájem. Součástí zpracování bude i anketní šetření mezi obyvateli a možnost osobních konzultací. Koncem listopadu bude znám vítěz veřejné zakázky, začátkem roku 2025 proběhne první veřejná prezentace zpracovatelské firmy. Budeme vás včas informovat a zvát!

Hasiči měli opět napilno. I naše dobrovolná jednotka se zúčastnila velkého zásahu u hořící berounské pekárny v polovině října. Ke slovu tentokrát přišly i kyslíkové bomby s dýchacími přístroji. Byl to nejzávažnější zásah z devíti, na kterých se doposud letos naše JSDH podílela.

Chcete si prohlédnout **nejmodernější pouliční osvětlení** v obci? Zajděte na večerní procházku do Sedlecké a Příčné ulice na Záhrabské. Jsou zde instalovány čtyři nové „ledkové“ lampy na nových sloupech. Obnovili jsme i dávno zmizelou lampu č. 21, která stávala na pozemku u chaty č. e. 95. Nyní jsou všechny lampy na dobře přístupných plochách a jejich příkon je 16 W nebo 24 W. Oproti předchozím 70 W výbojkám jsou tedy velice úsporné.

Mikuláš – ve Svatém Janu zahájíme advent **v sobotu 7. prosince**. Od 16:00 do 16:45 hodin nám před kostelem zazpívá berounský sbor Tadooba, Od 17:00 do 17:20 hodin v prostorách infocentra zahraje Záhrabský Občasný Orchester. V 17:30 očekáváme příchod nebo přilet Mikuláše s anděly a možná i s čertem. Vše vyvrcholí rozsvícením stromu s překvapením a nakonec i rozdáním dárků dětem.

Na pouť pro Betlémské světlo vás zve Bubocentrum. V pondělí 23. prosince 2024 se všichni zájemci z blízkého i vzdáleného okolí mohou vydat na pouť. Od 12 hodin bude v amfiteátru hořet oheň a ve 13 hod se sejdeme před kostelem Narození sv. Jana Křtitele, kde nás čeká vánoční překvapení. Poté si společně zazpíváme u ohně. Vezměte si s sebou lucerničku na Betlémské světlo a jednu svíčku do kostela.

Vánoční koncerty. Také o letošních Vánocích se podařilo zajistit dva tradiční vánoční koncerty ve Svatojánském kostele. Nejprve u nás přivítáme pěvecký sbor Slavoš s orchestrem Univerzity Karlovy. Rybova Česká mše Vánoční zde v jeho podání zazní již potřicáté! Poprvé se tak stalo v roce 1993. Koncert se koná ve stejném čase, jako vloni – 23. prosince 2024 od 18 hodin. Také následující den, 24. prosince od 14 hodin zde bude v podání souboru COMODO tradiční štedrodenní zpívání. Podrobnosti budou avizovány na plakátech a na internetu.

Vánoce v muzeu. V období Vánoc se koná také již tradiční akce Vánoce v muzeu. Letošní muzeum s vánočním

nádechem bude okrášleno výstavou obrázků českých poustevníků od malíře Jan Šafry. Otevřeno bude ve dnech 14., 15., 21., 22., 26., 31. prosince a dále 1., 4., a 5. ledna 2025. Na základě zkušeností z předchozích let bude otevírací doba od 13 do 16 hodin.

Ve středu 15. ledna 2025 se opět v sále u infocentra sejdeme s cyklistickým ultramaratoncem, horalem a veselým společníkem Danem Polmanem z Nové Paky. Jeho přednáška „**Ze života Ultrapaka**“ nám přiblíží jeho fantastické úspěchy z posledních let i plány do budoucna.

„Zpátky na Loděnici touhle silnicí už nepojedu. Nechci a nechci! Poradte mi jinou trasu!“ zoufal si řidič autobusu, který po tříhodinové jízdě přivezl na

přátelskou návštěvu **výpravu ze Svatého Jana nad Malší**. Stalo se totiž, že v jednom z komplikovaných míst potkal nákladák, a vznikla z toho dosti konfliktní situace s odřeninami...

Krajské volby u nás

Na seznamu voličů jsme měli 151 lidí, k volbám se dostavilo 66 z nich, což představuje 43,71 %. Rozdělení hlasů bylo u nás následující:

STAN	23
Spolu (ODS+TOP09+KDU ČSL)	16
ANO	11
Česká pirátská strana	8
SPD, Trikolora, PRO	2
Zelení a SEN 21	2
Přísaha – občanské hnutí	2
Sociální demokracie	1
Lepší život pro lidi	1

Všem voličům děkujeme, že přišli. Děkujeme také všem čtyřem členkám volební komise, která byla tentokrát mírně pozměněna, ale opírá se stále o osvědčené jádro.

BUK

